

دکتر محمد احمدوند، معاون اداری و مالی نهاد کتابخانه

«قرص» و «محکم» دنبال بهر

من و آقای رضانی هم با هم پیگیری‌های متعددی از سازمان برنامه و بودجه و سازمان اداری و استخدامی داشته و داریم.

مشکل مهم؛ تأمین اعتبار رفاهیات

اصل موضوع، منابع مالی است. اگر منابع باشد، مشکلات قانونی‌اش را حل می‌کنیم. نگاه دولت این نیست که به وضعیت معیشت مردم به خاطر مسائل قانونی، رسیدگی نشود. ما در بحث حقوق و مزایا، تکالیف قانونی‌مان را انجام داده‌ایم و با این‌که یک نهاد غیردولتی هستیم، احکام حقوقی کارکنان‌مان هیچ اختلافی با احکام کارکنان دولت ندارد.

یک کارمند که از دولت به نهاد می‌آید، حکم کارگزینی‌اش تفاوت چشمگیری ندارد و اگر باشد، بسیار اندک است. احکام ما مبتنی بر قانون خدمت کشوری است و موظفیم آن را رعایت کنیم. مشکل مهم، تأمین اعتبار برای پرداخت رفاهیات است. اگر دست‌مان باز باشد، می‌توانیم مثل برخی از دستگاه‌های دولتی، امکانات بیشتری به کارکنان و کتابداران بدهیم.

تفاوت حقوق برای چیست؟

تفاوتی که همکار ما در دریافتی خودش و یک کارمند وزارتخانه‌ای می‌بیند، به خاطر «رفاهیات» است. این مورد بسته به درآمد آن دستگاه دولتی یا وزارتخانه فرق می‌کند. در سایر دستگاه‌های فرهنگی هم این معضل وجود دارد. مثلاً وزارت ارشاد در سرفصل رفاهیاتش اعتباراتی دارد که می‌تواند از آن پرداخت کند که البته بسیار محدود است. مثلاً در شهرستان‌ها تفاوت زیادی بین دریافتی کارمند ارشاد با کتابدار ما وجود ندارد. در حکم کارگزینی که اساساً هیچ تفاوتی با کارمندان ارشاد نداریم.

فرهنگ، درآمدزایی نیست

ما در پیگیری‌های مان هیچ وقت نمی‌گوییم حقوق کارکنان ما پایین است اما دریافتی ما با دستگاهی که درآمد اختصاصی دارد، متفاوت است. گاهی ممکن است رفاهیات پرداختی، غیرنقدی هم باشد. در سازمان امور اداری و استخدامی هم قبول دارند که

کتابداران از همه افرادی که دوروبرمان می‌بینیم، نجیب‌ترینند. سرشان توی کتاب‌هاست و دل‌شان گره خورده به اعضای که کتابخانه می‌آیند تا دوستی‌شان با کتابی جدید، رقم بخورد. همین کتابداران نجیب، زیر فشار معیشت، روزگار سختی را می‌گذرانند. همین موضوع انگیزه اصلی‌مان بود که به خیابان فلسطین و ساختمان مرکزی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برویم و در طبقه دوم، سئوالات‌مان را از محمد احمدوند، معاون اداری و مالی این نهاد بپرسیم.

میتهم
رشدیدی مهرآبادی
سردبیر قفسه کتاب

پول خرید کتاب را نمی‌توانیم در جای دیگری هزینه کنیم

بیش از ۹۰ درصد از هزینه‌های نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در حوزه حقوق و دستمزد هزینه می‌شود و در غالب مجموعه‌های فرهنگی به همین صورت است. قانونگذار وقتی در قانون بودجه، تکالیفی برای ما مشخص می‌کند و می‌گوید که این اعتبارات را در این سرفصل‌ها می‌توانید هزینه کنید، خارج از این قانون نمی‌شود هزینه کرد. مثلاً اگر برای خرید کتاب به ما پول داده باشد، نمی‌توانیم آن را برای حقوق و دستمزد هزینه کنیم.

هر چقدر که طرح‌های نهاد، کوچک یا بزرگ باشند، اعتبارات‌شان مربوط به آن طرح‌هاست و جابه‌جا کردن‌شان قانونی نیست. از طرفی اگر همه اعتبارات نهاد به حقوق و دستمزد اختصاص پیدا کند، اساساً نقض غرض است.

وضعیت اعتبارات، خوب نیست ولی پیگیریم

تغییر در حقوق و دستمزد دو عامل اساسی دارد. اول قوانین و مقررات است که اجازه این کار را به ما بدهد و دومی که مهم است، منابع این افزایش است. در کل دولت، وضعیت اعتبارات، خوب نیست اما ما به خوبی پیگیر این موضوع هستیم. دبیرکل نهاد هم در حضور رئیس‌جمهور، مسائل معیشتی کارکنان و کتابداران را مطرح کرد.

آقای دبیرکل

درخواست صریح دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور از رئیس‌جمهور:

با دستوری ویژه مشکلات معیشتی کارکنان و کتابداران کتابخانه‌های عمومی را مرتفع کنید

پنج‌گانه، «منابع انسانی» سهم بسیار مهمی در اجرای این رسالت اجتماعی دارد. کتابخانه‌ها در صورتی به پایگاه اجتماعی تبدیل خواهند شد که این اضلاع، به صورتی هم‌نوا، هماهنگ، منسجم و مطابق با شرح وظایف‌شان عمل کنند. وی اضافه کرد: همه سازمان‌هایی که بنابر نیاز جامعه ایجاد شده‌اند، «اجتماعی» نامیده می‌شوند. با این تعریف، حال باید پرسیم کدام سازمان را اجتماعی‌تر از کتابخانه سراغ داریم که به دنبال برطرف کردن واقعی‌ترین نیاز افراد، یعنی نیازهای روحی و فرهنگی او، باشد؟ با این تعاریف، باید بگوییم که امروز ما مسئولیت حوزه فرهنگ با محوریت کتابخانه‌ها را در استان، شهر و روستای خود برعهده داریم و می‌توانیم با نوع کار کردن، تعامل و نوع خدماتی که ارائه می‌دهیم، نقطه اثر باشیم تا مردم حس خوبی از کتابخانه‌های عمومی بگیرند.

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در بخش پایانی صحبت‌هایش خطاب به

مهدی رضانی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در مراسم گرامیداشت روز کتاب، کتابخوانی و کتابدار اظهار کرد: امروزه کتابخانه‌های عمومی در نظر اساتید علم اطلاعات و دانش‌شناسی و مدیران آگاه، سازمانی چندمنظوره و دارای کارکردهای متنوع است که کتابخوانی (یعنی امانت گرفتن کتاب و استفاده از سالن‌های مطالعه) فقط یکی از این کارکردها به حساب می‌آید.

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به الزامات تبدیل کتابخانه به پایگاه اجتماعی بیان کرد: مطمئناً تحقق رسالت اجتماعی کتابخانه، مشروط به وجود عواملی پیشینی است. عوامل پیشینی که در اینجا از آن با عنوان «الزامات تبدیل کتابخانه به پایگاه اجتماعی» نام می‌برم و بدان اشاره شد، به ترتیب در پنج محور «مردم»، «کتابدار»، «مدیران»، «منابع کتابخانه‌ای» و «برنامه و خدمات» خلاصه می‌شود. از میان این طبقه‌بندی

آقای رئیس‌جمهور

رئیس‌جمهور در مراسم روز کتاب کتابخوانی و کتابدار:

کتابداران باید مورد حمایت قرار گیرند

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور در مراسم گرامیداشت «روز کتاب، کتابخوانی و کتابدار» کتاب و کتابخوانی را موضوعی مهم در فرهنگ ایرانی و اسلامی دانست و اظهار کرد: یکی از شاخص‌های مهم یک جامعه فرهنگی؛ توجه به کتاب، کتابخوانی و کتابخانه‌ها است.

وی بیان کرد: هدایت انسان با کتاب آغاز شد. موضوع قرآن کریم، هدایت انسان است. اگر بخواهیم امامان، پیشوایان و بزرگان‌مان را بشناسیم، یک راه مهم شناخت کتاب و آثار ماندگار آنها است. کتاب معرفت شخصیت نویسنده و مولف است. ما پیشینیان و فرهنگ گذشته را از طریق کتاب می‌شناسیم. علم و دانش به وسیله کتاب بین نسل‌ها و عصرها در گردش است. کتاب ذخیره ارزشمندی برای انتقال فرهنگ‌ها و آداب و رسوم است. کتاب زمینه آگاهی بخشی، آموزش، ارشاد و هدایت است و باید همواره گرمی داشته شود اما نه هر کتابی. وی با اشاره به اهمیت نقش کتابداران گفت: حفظ و ارتقای میراث گرانبغی که از پیشینیان مانده، بسیار مهم است. کتابداران با حمایت مسئولان باید در جهت ارتقای کتابخانه‌های عمومی تلاش کنند. کتابداران ماقشری فرهیخته و اکثر از بانوان گرمی کشور هستند؛ این قشر باید مورد حمایت قرار گیرد؛ از دکتر اسماعیلی، وزیر محترم فرهنگ می‌خواهم پیگیر رفع مشکلات کتابداران باشند. وظیفه دولت است که کار فعالان فرهنگی که خالصانه در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کنند را ببیند، باید ارزش کارشان را بدینم و از آنها حمایت کنیم.

رئیس‌جمهور ادامه داد: کتاب دیجیتال و کتابخانه دیجیتال، به هیچ عنوان توانسته کتاب کاغذی را به حاشیه ببرد. ما از روزآمد شدن کتابخانه‌های مان استقبال می‌کنیم اما کتاب دیجیتال جایگزین کتاب کاغذی نخواهد شد و ابزار الکترونیک تنها برای تسهیل دسترسی است. کتابخانه‌های عمومی یکی از شاخص‌های مهم رشد فرهنگی در کشور است و نشاط اجتماعی، امید به زندگی و شادمانی نسل جوان در توجه به کتاب و کتابخوانی است. وی با اشاره به گرانی کتاب، ضرورت تسهیل دسترسی به کتاب را از طریق کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های دیجیتال خواستار شد و گفت: گسترش کتابخانه‌های عمومی، دسترسی به کتاب را گسترش می‌دهد. کتابخوانی برای جامعه ما ضرورتی است که باید برای آن به صورت روزانه برنامه‌ریزی کرد.

باید به دنبال انس بیشتر جوانان مان با کتاب باشیم، چراکه کتاب گره‌های ذهنی آنها را رفع می‌کند. رئیسی ادامه داد: انسان‌هایی که به دنبال ایجاد چهل در جوامع بودند، کتابخانه‌ها را آتش زدند. امروز در دنیا، جاهلیت مدرن نمی‌خواهد انسان‌ها آگاه شوند. از ویژگی‌های جاهلیت مدرن و امپراطوری رسانه‌ای، تجهیز به علم و فناوری و قدرت است. جامعه آگاه زیر بار سلطه سلطه‌گران نمی‌رود.